

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 15.09.1983, sp. zn. Tov 13/83, ECLI:CZ:NS:1983:Tov.13.1983.1

Číslo: 4/1987

Právní věta: K rozlišeníu přípravy a pokusu trestného činu vraždy podla § 7 odst. 1, § 8 odst. 1, § 219 Tr. zák.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 15.09.1983

Spisová značka: Tov 13/83

Číslo rozhodnutí: 4

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Dokazování, Pokus, Příprava, Vražda

Předpisy: 140/1961 Sb. § 7 odst. 1
§ 219
§ 8 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Z odôvodnenia:

Rozsudkom vyššieho vojenského súdu bol obžalovaný B. uznaný za vinného z pokusu trestného činu vraždy podľa § 8 odst. 1, § 219 Tr. zák., pretože dňa 20. 3. 1983 okolo 02,00 hod. v H. B., v byte občana S. v podnapilom stave a v nadmernom afekte zlosti pre neveru manželky mieril nabitou odistenou pištoľou vzor 52 ráže 7,62 mm na S. s úmyslom ho zastreliť; to sa mu však nepodarilo, pretože S. sa na neho v sebaobrane vrhol a snažil sa mu zbraň vziať; v nasledujúcom zápase obžalovaný vystrelil, avšak strela nikoho nezasiahla.

Dôkazmi vykonanými na hlavnom pojednávaní bolo spoľahlivo preukázané, že za miestnych a časových okolností a spôsobom uvedeným vo výroku napadnutého rozsudku sa obžalovaný dopustil konania nebezpečného pre spoločnosť, ktoré bezprostredne smerovalo k usmrteniu S., pričom k dokonaniu trestného činu nedošlo. Najvyšší súd ČSSR sa preto stotožnil so skutkovým stavom veci, ako ho zistil súd prvého stupňa. Najvyšší súd ČSSR pokladá za potrebné zdôrazniť najmä tieto rozhodujúce skutočnosti.

Obžalovaný po návrate domov v podnapilom stave už vo svojom byte pojal úmysel S. zastreliť, keď manželku nenašiel doma a predpokladal, že je na návšteve v byte S. S tým cieľom zobral zo skrine dva zásobníky do pištole a každý z nich naplnil 8 nábojmi. Jeden z naplnených zásobníkov vsunul do

pištole, túto natiahol tak, že náboj sa dostal do nábojovej komory a spúšť bola natiahnutá. Pištoľu zaistil a vložil do vnútorného a náprsného vrečka vetrovky, ktorú mal oblečenú. Druhý naplnený zásobník vložil do vrečka nohavíc a odišiel do bytu S. Tu po dlhšom zvonení bol do bytu vpustený. Po kratšej kontraverzii s manželkou, ktorá sa v byte S. nachádzala, keď sa v izbe ocitli obžalovaný a S. sami, obžalovaný si sadol do kresla tak, že sedel oproti S., sediacemu v druhom kresle na vzdialenosť najmenej 160 cm. V priebehu kratšieho rozhovoru obžalovaný pomalým pohybom vytiahol pištoľu z náprsného vrečka vetrovky a súčasne ju odistil, namieril na S. a na chvíľku sa naňu pozrel. Toho využil S., a hoci mal nohu v sádrovom obvaze až po rozkrok, vrhol sa na obžalovaného v snahe chytiť zbraň v ruke obžalovaného. To sa mu však nepodarilo. chytil iba ruku obžalovaného v zápästí, ale pre prudkosť, s akou sa na obžalovaného vrhol, prevrátili kreslo, padli na zem a zápasili o pištoľ, v priebehu čoho došlo k výstreľu do povaly miestnosti. Keď po výstrele obžalovaný držanie pištole povolil, S. sa jej zmocnil.

Vyšší vojenský prokurátor hodnotil v obžalobe konanie obžalovaného ako pokus trestného činu vraždy podľa § 8 odst. 1, § 219 Tr. zák. Na hlavnom pojednávaní však vyjadril názor, že v danom prípade išlo iba o prípravu trestného činu vraždy, ktorá bola prekazená vystúpením S.

Vyšší vojenský súd ako súd prvého stupňa sa s týmto pozmeneným právnym hodnotením nestotožnil a obžalovaného uznal za vinného z pokusu trestného činu vraždy podľa § 8 odst. 1, § 219 Tr. zák., pričom svoje právne úvahy a závery bližšie rozviedol. S týmto právnym záverom sa Najvyšší súd ČSSR stotožnil a pokladá za potrebné zdúrazniť ešte nasledujúce skutočnosti.

Podľa § 7 odst. 1 Tr. zák. prípravou na trestný čin je také konanie nebezpečné pre spoločnosť, ktoré záleží v organizovaní trestného činu, v zadovažovaní alebo v prispôsobovaní prostriedkov alebo nástrojov na jeho spáchanie, v spolčení, zhluknutí, v návode alebo v pomoci zamieranej na trestný čin, alebo v inom úmyselnom vytváraní podmienok pre jeho spáchanie, ak nedošlo k pokusu trestného činu ani k jeho dokonaniu. Podľa súčasnej judikatúry prípravným konaním v zmysle Trestného zákona je také konanie, ktoré zatiaľ vyvoláva len vzdialené nebezpečenstvo, že nastane následok, ktorý je znakom skutkovej podstaty trestného činu, ktoré ešte nie je bezprostredne namierené proti objektu trestného činu. Ak sa konanie páchatela neobmedzuje už len na vytváranie podmienok na spáchanie trestného činu a páchatel začne uskutočňovať konanie, ktoré je opísané v skutkovej podstate trestného činu, a ktoré je už bezprostredne namierené proti objektu trestného činu a má viesť k následku uvedenému v zákone s úmyslom tento následok spôsobiť, ale následok nenastane, nejde už o prípravné konanie, ale o pokus trestného činu, pravda za predpokladu, že konanie je pre spoločnosť nebezpečné.

K dokonaniu trestného činu však bezprostredne smeruje aj také konanie, ktoré má bezprostredný význam pre dokonanie trestného činu, aj keď páchatel ešte nezačal uskutočňovať konanie opísané v skutkovej podstate trestného činu, je v najužšej časovej spojitosti s následkom, ktorý mal nastať, spravidla je spáchané na mieste, kde mal byť trestný čin dokonaný a páchatel svojím konaním už bezprostredne pôsobí na hmotný predmet útoku.

Vychádzajúc z týchto právnych úvah Najvyšší súd ČSSR sa nemohol stotožniť s vysloveným názorom, že s prihliadnutím na chvíľkové zaváhanie obžalovaného v prerokúvanom prípade až stisknutie spúšte by bolo takým konaním, ktoré by bolo možné pokladať za pokus v zmysle § 8 odst. 1 Tr. zák. a všetko ostatné, čo tomuto stisknutiu spúšte predchádzalo, je iba prípravou podľa § 7 odst. 1 Tr. zák.

Podľa názoru Najvyššieho súdu ČSSR prípravou na trestný čin vraždy by bolo v danom prípade konanie obžalovaného, spočívajúce v naplnení dvoch zásobníkov šestnástmi ostrými nábojmi, vsunutie jedného zásobníka do strelbyschopnej pištole, jej natiahnutie a vsunutie náboja do nábojovej komory, zaistenie pištole, jej uloženie do vnútorného náprsného vrečka vetrovky, ktorú mal obžalovaný oblečenú na sebe, odchod obžalovaného z jeho bytu do bytu S. a to všetko potom, čo

pojal úmysel S. zastrelíť. To, čo následovalo po tomto konaní, tj. vytiahnutie pištole z vrecka vetrovky, jej súčasné odistenie a po vytiahnutí namierenie strelbyschopnej, ostrými nábojmi nabitej a odistenej pištole na S. s úmyslom ho zastrelíť, je pokusom trestného činu vraždy podľa § 8 odst. 1, § 219 Tr. zák. Týmto konaním totiž obžalovaný už začal uskutočňovať také konanie, ktoré malo bezprostredný význam pre konanie trestného činu vraždy, bolo v najužšej časovej spojitosti s následkom, ktorý mal nastať, uskutočnilo sa na mieste, kde mal byť trestný čin dokonáný, obžalovaný už bezprostredne pôsobil na hmotný predmet útoku. tj. na S. a dalo sa už čakať dokonanie trestného činu, k čomu však v dôsledku rázneho obranného zásahu S. nedošlo.